ՀԱՎԱՍԱՐ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ
ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԻ ԲԱԺՆԻ
ՊԵՏ ԱՆՆԱ ՀԱԿՈԲՅԱՆԻՆ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2025 թվականի հունիսի 2-ից մինչև 2025 թվականի սեպտեմբերի 1-ը ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերի բաժնի փորձագետ Մարինա Մանուկյանի՝ պայմանագրով նախատեսված աշխատանքների կատարման վերաբերյալ:

1. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման ոլորտի օրենսդրական դաշտի կատարելագործման և լավարկման նպատակով ի թիվս այլ բարեփոխումների իմ կողմից մշակվել և շրջանառության մեջ է դրվել՝

- «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2022 թվականի օգոստոսի 11-ի N 1264-ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը: Նախագծի մշակումը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2022 թվականի օգոստոսի 11-ի «Անձնական օգնականի ծառայություն տրամադրելու կարգը և պայմանները հաստատելու մասին» N 1264-Ն որոշմամբ սահմանված ընթացակարգերը և պայմանները վերանայելու, իրավակիրառ պրակտիկայում ի հայտ եկած խնդիրները լուծելու անհրաժեշտությունից, ինչը կնպաստի անձնական օգնականի ծառայության լավարկմանը, արդյունավետության բարձրացմանը, և միևնույն ժամանակ կապահովի ծառայության մատուցման հասցեականությունը: Նախագիծը ներկայացվել է շահագրգիռ մարմիններին: Գերատեսչություններից ստացված

դիտարկումների և առաջարկների հիման վրա նախագիծը լրամշակվել և ներկայացվել է ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով: Ստացված փորձագիտական եզրակացությամբ ներկայացված դիտարկումների և առաջարկների հիման վրա նախագիծը գտնվում է լրամշակման փուլում: Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է հստակեցնել անձնական օգնականի ծառայության հետ կապված իրավահարաբերությունները և բարելավել օրենսդրական դաշտը:

• «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2024 թվականի հունիսի 27-ի N 1004-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը: Նախագիծը բխում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2024 թվականի հունիսի 27-ի «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց աջակցող միջոցներ տրամադրելու և դրանց վերանորոգումն իրականացնելու կարգը և պայմանները, աջակցող միջոցների ցանկը, պետական հավաստագրերի և դրանց հիման վրա տրամադրվող աջակցող միջոցների վերանորոգման փոխհատուցման գումարի չափը, առանց պետական հավաստագրերի տրամադրվող աջակցող միջոցների և դրանց վերանորոգման փոխհատուցման գումարի չափը հաստատելու մասին» N 1004-Ն որոշման իրավակիրառ պրակտիկայում ի հայտ եկած խնդիրները կարգավորելու, ինչպես նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքներին համարժեք ծառայություն մատուցելու անհրաժեշտությունից: Նախագիծը ներկայացվել է շահագրգիռ մարմիններին: Գերատեսչություններից ստացված կարծիքների հիման վրա նախագիծը լրամշակվել և ներկայացվել է ՀՀ արդարադատության նախարարություն՝ փորձագիտական եզրակացություն տալու նպատակով: Ներկայումս նախագիծը գտնվում է լրամշակման փուլում: Վերջարդյունքում այն կներկայացվի վարչապետի աշխատակազմ: Նախագծի ընդունման արդյունքում ակնկալվում է լավարկել օրենսդրական դաշտը, ինչպես նաև ընդլայնել

հաշմանդամություն ունեցող անձանց տրամադրվող աջակցող միջոցների ցանկը, որոնք կապահովեն ավելի հարմար և մատչելի միջավայր:

2. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերի բաժնի կողմից մշակվել և շրջանառության մեջ է գտնվում «Պետական հավաստագրերի միջոցով հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնամք և սոցիալ-վերականգնողական ծառայություններ տրամադրելու կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը: Նախագծի ընդունման արդյունքում ծառայությունները տրամադրվելու են էլեկտրոնային համակարգի միջոցով (ծառայության մատուցումից մինչև վճարում), որի ծրագրային ապահովման նպատակով մշակման փուլում է գտնվում խնդրի նկարագիրը, որտեղ ի թիվս այլ ծառայությունների ներառված է անձնական օգնականի ծառայության մատուցման էլեկտրոնային տարբերակի խնդրի նկարագրությունը:

3. 2025 թվականի մարտ-հունիս ամիսներին անձնական օգնականների վերապատրաստման նպատակով կազմակերպված 4 դասընթացների ժամանակ մասնակիցներին ներկայացրել և մեկնաբանել եմ անձնական օգնականի ծառայությանը վերաբերելի իրավական դաշտը: Մասնավորապես՝ «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին» և «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման մասին» օրենքները, ՀՀ կառավարության 2022 թվականի օգոստոսի 11-ի N 1264-Ն որոշումը:

4. Ապաինստիտուցիոնալացման համատեքստում Հայաստանում կառուցվում և վերանորոգվում են համայնքային փոքր խմբային տներ՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց մշտական բնակության նպատակով: Մասնավորապես, անմիջական մասնակցություն ունեմ ՀՀ Արմավիրի մարզի Գեղակերտ, Ակնաշեն, Մրգաստան համայնքներում ստեղծվող փոքր տների վերակառուցման և գործունեության կազմակերպման աշխատանքներին:

5. 2025 թվականի հունիս ամսին մասնակցել եմ «ՄԻԱՎՈՐՎԵԼՈՎ ՀԱՆՈՒՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐՈՒԹՅԱՆ» խորագրով միջազգային համաժողովին, որի

հիմնական բանախոսը եղել է Դոկտոր Խալիդ Ալ-Ղայթը՝ Արաբական Միացյալ Էմիրությունների Մարդկային Եղբայրության Բարձրագույն Կոմիտեի Գլխավոր քարտուղար, Ն.Գ. դեսպան:

6. Իրականացրել եմ հաշմանդամություն ունեցող անձանց ցերեկային խնամքի և և սոցիալ-վերականգնողական ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ հասարակական կազմակերպությունների կողմից ներկայացված («Կարիտաս-Արեգակ» ՀԿ, «Խնամք» ՀԿ, «Առաքելություն Հայաստան» ԲՀԿ, «Ջերմիկ անկյուն» ՀԿ) հաշվետվությունների ընդունման, հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացությունների և համապատասխան գրությունների կազմման աշխատանքներ:

7. Պատասխանել եմ քաղաքացիների դիմում-բողոքներին: Ներկայացված դիմում-բողոքները մանրամասն ուսումնասիրվել են, տրամադրվել են համապատասխան պարզաբանումներ հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների և արտոնությունների, անձնական օգնականի ծառայության և բազմաթիվ այլ հարցերի վերաբերյալ:

8. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնահարցերի բաժնի պետի հանձնարարությամբ ուղարկել եմ տարաբնույթ և բազմաթիվ գրություններ տարբեր գերատեսչություններին, մարմիններին, տեղային և միջազգային կազմակերպություններին:

Փորձագետ՝ Մարինա Մանուկյան

24.09.2025թ.

ծանոթացել եմ գրությանը: